

Praktische handreiking

Lwoo en PrO in Passend Onderwijs

Versie 0.6, d.d. 6-4-2016

Inhoud

Inleiding	3
-----------	---

Lwoo

1. Lwoo vanaf 1 januari 2016	3
2. Procedure	3
3. Lwoo in de hogere leerjaren	3
4. Verhuisleerlingen	4
5. Verantwoording	4

PrO

1. Toelating PrO vanaf 1 januari 2016	4
2. Procedure	4
3. Grensgebied VSO – PrO en PrO – VMBO	5
4. Beroep en bezwaar	5

Bijlage 1 – ‘Oude’ criteria LWOO

Bijlage 2 – Landelijke criteria Praktijkonderwijs

Bijlage 3 – Werkwijze RSG Pantarijn PrO

Bijlage 4 – Werkwijze CSG Het Streek PrO

Inleiding

Per 1 januari 2016 zijn de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor de toewijzing en ondersteuningsbudgetten van lwoo en Praktijkonderwijs (PrO). De regionale verwijzingscommissies (RVC's) zijn opgeheven en de ondersteuningstoewijzing verloopt via het Samenwerkingsverband. In deze handreiking beschrijven we de praktische uitwerking van de beleidskeuzes die binnen Samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei zijn gemaakt met betrekking tot lwoo en PrO.

Lwoo

Vooruitlopend op het loslaten van de landelijke criteria en duur van lwoo en de lwoo-licenties op 1 januari 2018, kunnen samenwerkingsverbanden per 1 januari 2016 kiezen voor opting out lwoo. Dit houdt in dat ze dan al afwijken van de landelijke indicatiecriteria en lwoo-licenties. Samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei heeft gekozen voor opting out, variant 'populatiebekostiging'. Hierbij worden leerlingen die voldoen aan de lwoo-criteria niet meer geïndiceerd en vindt verdeling van de beschikbare lwoo-middelen over de scholen plaats middels een gewogen verdeelsleutel op basis van onderwijsniveau (vmbo-bb, -kb, -gt).

1. Lwoo vanaf 1 januari 2016

Vanaf 1 januari 2016 bestaat lwoo niet meer voor de leerlingen die voor leerjaar 1 worden aangemeld. Deze vorm van ondersteuning behoort vanaf dat moment tot de basisondersteuning. De leerlingen die voor 1 januari 2016 al op school zaten met een lwoo-indicatie, zullen deze voor de rest van hun schoolloopbaan behouden.

Geen enkele nieuwe leerling die in schooljaar 2016 – 2017 start in leerjaar 1 op het vmbo in ons Samenwerkingsverband zal dus een lwoo-indicatie krijgen (scholen mogen in BRON dus geen lwoo-indicatie aanvinken voor nieuwe leerlingen in leerjaar 1 in 2016 – 2017, dit vinkje geldt alleen nog voor de tweede, derde en vierdejaars leerlingen). De nieuwe vmbo-leerlingen die voldoen aan de 'oude' lwoo-criteria (zie bijlage 1) ontvangen de ondersteuning die zij nodig hebben gericht op leerachterstanden en zijn in beeld bij zowel de school als het Samenwerkingsverband.

2. Procedure

1. De school ontvangt voor leerlingen met leerachterstanden vanuit het primair onderwijs het overdrachtdossier.
2. De school controleert, op basis van gegevens uit het primair onderwijs en, indien nodig, middels aanvullend onderzoek of toetsing (dit kan zowel voor als na de start van het schooljaar), of de leerling voldoet aan de eerdere lwoo-criteria.
3. Het eventuele onderzoek vormt een hulpmiddel voor de definitieve klassenindeling. De leerling kan niet worden afgewezen op basis van enkel deze leerachterstanden.
4. Het Samenwerkingsverband ontvangt, om voldoende inzicht te krijgen in leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van leerachterstanden, van de scholen een zogenaamde 'VMBO-groslijst' uit het leerlingvolgsysteem.
5. De leerling ontvangt handelingsgerichte ondersteuning met betrekking tot leerachterstanden en eventuele sociaal emotionele problematiek, behorende binnen de basisondersteuning.
6. Wanneer de leerling meer ondersteuning nodig heeft dan binnen de basisondersteuning en basisondersteuning-plus kan worden geboden, dan zal een ontwikkelingsperspectief (OPP) worden opgesteld.

3. LWOO in de hogere leerjaren

Leerlingen die een 'oude lwoo' indicatie hebben (afgegeven door een RVC voor 1-1-2016) houden die indicatie tot het eind van de schoolloopbaan in het vmbo (voor deze leerlingen wordt wel een vinkje geplaatst in BRON). De middelen voor deze lwoo-indicaties worden rechtstreeks door DUO aan de scholen bekostigd, zonder tussenkomst van het Samenwerkingsverband.

4. Verhuisleerlingen

Voor leerlingen die gedurende het eerste jaar verhuizen met een lwoo-indicatie (van buiten het Samenwerkingsverband naar binnen het Samenwerkingsverband) geldt dat de ondersteuning die de leerling nodig heeft op het gebied van leerachterstanden binnen de basisondersteuning valt. Het is aan de scholen onderling om afspraken te maken omtrent de overheveling van middelen.

5. Verantwoording

Aan de hand van de groslijsten wordt het gesprek aangegaan over de resultaten van de inzet van het lwoo-budget. Dit doen we middels collegiale consultaties aan de hand van een gespreksleidraad zoals ontwikkeld door het Samenwerkingsverband.

PrO

Voor de toelating tot het PrO zal per 1 januari 2016 geen beschikking meer door de Regionale Verwijzings Commissie (RVC) worden afgegeven. Vanaf dat moment is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor plaatsing in het PrO noodzakelijk. Deze wordt afgegeven door het Samenwerkingsverband waar de praktijkschool toe behoort. De TLV voor PrO kan alleen worden afgegeven, wanneer de leerling voldoet aan de landelijke PrO-criteria die ook door de RVC werden gehanteerd (zie bijlage 2). Voor leerlingen die voor 1 januari 2016 al onderwijs volgden op een praktijkschool, verandert er niets.

1. Toelating PrO vanaf 1 januari 2016

Voor de toelating tot het PrO blijven de landelijke criteria gehandhaafd en moet een TLV worden aangevraagd bij het Samenwerkingsverband. De TLV-aanvraag wordt op het niveau van school volledig voorbereid en van advies voorzien door een tweetal deskundigen. Wanneer beide deskundigen de TLV-aanvraag voor het PrO ondersteunen, wordt door de Praktijkschool een verzoek neergelegd bij het Samenwerkingsverband om een TLV voor het PrO af te geven. Het Samenwerkingsverband zal, op basis van het advies van de deskundigen, het verzoek omzetten in een TLV-PrO. De aanvraag wordt voor de toekenning niet getoetst door het Samenwerkingsverband. Naast de advisering door deskundigen op schoolniveau vindt kwaliteitsborging op het niveau van het Samenwerkingsverband plaats middels de inzet van audits.

2. Procedure

1. De PrO-school doet onderzoek naar de toelaatbaarheid tot het PrO a.d.h.v. de landelijke en wettelijke PrO criteria. Voor het onderzoek is het verplicht om gebruik te maken van de vastgestelde screenings- en testinstrumenten, die jaarlijks via een ministeriële regeling worden gepubliceerd.
2. Twee deskundigen van de PrO-school voorzien de aanvraag van advies. Tot deze deskundigen behoort in ieder geval een orthopedagoog (eerste deskundige) en een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker, een arts, of een deskundige op het terrein van PrO (tweede deskundige).
3. De PrO-school informeert ouder(s)/verzorger(s) over de procedure met betrekking tot een TLV-aanvraag (zie bijlage 3 en 4) en dient, na overleg met ouders, de aanvraag in. Het vastleggen van de zienswijze van ouder(s)/verzorger(s) vormt een onderdeel van de TLV-aanvraag.
4. Wanneer beide deskundigen de TLV-aanvraag voor het PrO ondersteunen, wordt door de Praktijkschool een verzoek neergelegd bij het Samenwerkingsverband om een TLV voor het PrO af te geven. Dit gebeurt door het opsturen van een zogenaamde 'PrO-groslijst' uit het leerlingvolgsysteem waarin de volgende onderdelen zijn opgenomen: naam, geboortedatum, BSN-nummer, advies basisschool, didactische leeftijd, DLE, leerachterstanden, sociaal-emotionele aandachtspunten.

5. Het Samenwerkingsverband zet, op basis van het advies van de twee deskundigen, het verzoek om in een TLV-PrO.
6. Het Samenwerkingsverband verstuurt de TLV digitaal (PDF) in tweevoud naar de aanvragende school. De school verstuurt een exemplaar naar de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling.
7. De PrO-school houdt voor iedere PrO-leerling een eigen dossier bij dat tenminste voldoet aan de volgende onderdelen: OKR, ondertekende zienswijze ouders, toetsresultaten, OPP vanuit SBO of groeidocument/zorgdeel OKR, TLV PrO, binnen zes weken na inschrijving in het PrO is er een OPP/IOP.
8. De leerlingen met een TLV-PrO worden door de PrO-school uiterlijk 1 oktober gemeld in Bron. De TLV-toekenning door het Samenwerkingsverband moet dan hebben plaatsgevonden. Om als Praktijkschool een TLV-PrO voor 1 oktober in het bezit te hebben, dient het verzoek en het advies van de twee deskundigen uiterlijk 1 september in het bezit te zijn van het Samenwerkingsverband.
9. Vanuit het Samenwerkingsverband worden audits uitgevoerd, waarbij het dossier van een leerling kan worden opgevraagd. Het Samenwerkingsverband toetst in ieder geval de gevolgde procedure, de inhoud van het dossier en de kwaliteit van het deskundigenadvies.
10. Binnen 6 weken na inschrijving stelt de PrO-school een OPP/IOP vast voor elke leerling (Artikel 26 VWO en 15c AMvB). Ouder(s)/verzorger(s) hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP.

3. Grensgebied VSO – PrO en PrO – VMBO

Wanneer twijfel bestaat over het passende onderwijsniveau wordt bij voorkeur in het 1^e jaar afgewogen of er een wisseling van onderwijssoort wenselijk is. Dit wordt in dialoog tussen het VSO of VMBO en PrO en in overleg met ouders vastgesteld. Een afweging kan ook zijn dat er in het tweede leerjaar een heroverweging plaatsvindt.

Leerlingen die voldoen aan de PrO-criteria, maar op basis van het advies van de basisschool geplaatst worden in het vmbo, krijgen geen TLV-PrO toegekend. Deze leerlingen zitten in het vmbo en ontvangen daar extra ondersteuning gericht op leerachterstanden (onderdeel van de basisondersteuning). Wanneer, bij voorkeur in het eerste leerjaar, toch blijkt dat een PrO plaatsing passender is en er daadwerkelijk sprake is van een overstap naar het PrO, dan zal het traject richting een TLV-PrO worden ingezet. Deze leerling zal dan beschikken over een OPP, aangezien de basisondersteuning (in ieder geval met betrekking tot leerachterstanden) niet toereikend is gebleken voor deze leerling.

Op grond van de regeling bijzondere groepen (artikel 15e WVO) kan voor leerlingen met een TLV voor VSO of een OPP alsnog een TLV voor PrO worden aangevraagd, wanneer blijkt dat het onderwijs- en ondersteuningsaanbod van het PrO toch beter aansluit bij de leerling.

Indien een leerling gedurende het schooljaar (na 1 oktober) vanuit het VSO of vmbo geplaatst wordt in het PrO, worden middelen overgedragen aan de PrO-school voor de resterende periode van dat schooljaar dat de PrO-school het onderwijs voor deze leerling zal verzorgen. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte van de basisbekostiging en een gedeelte van het bedrag per leerling met leerachterstanden (het Samenwerkingsverband bepaalt jaarlijks dit bedrag per leerling naar onderwijsniveau, gebaseerd op de verdeelsleutel).

4. Beroep en bezwaar

Indien de ouder(s)/verzorger(s) of het schoolbestuur het niet eens is met het besluit betreffende de toelaatbaarheid rondom PrO van het Samenwerkingsverband, dan kan binnen 6 weken een bezwaar worden ingediend. Hiervoor geldt dezelfde procedure als bij de toelaatbaarheid rondom het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Deze staat beschreven op de website van het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie Onderwijs, welke vanaf 1 januari 2016 ook adviseert over bezwaren tegen de beslissing van het Samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid tot het PrO.

Bijlage 1 – ‘Oude’ criteria LWOO¹

LWOO

‘Oude’ criteria toewijzing aanvraag voor Leerwegondersteunend onderwijs:

- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 75 tot en met 90, en
 - een leerachterstand heeft op ten minste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, of
- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 91 tot en met 120, en
 - een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5 en
 - een sociaal-emotionele problematiek heeft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d (de resultaten van één of meer persoonlijkheidsonderzoeken m.b.t. prestatie-motivatie, faalangst, en emotionele instabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek i.r.t. de leerprestatie).

¹ Dit zijn de landelijke criteria zoals deze gelden voor samenwerkingsverbanden zonder ‘opting out’.

Bijlage 2 – Landelijke criteria Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs (PrO)

Het Samenwerkingsverband wijst de aanvraag voor PrO uitsluitend toe, indien de leerling:

- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
- een leerachterstand heeft op ten minste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

Het bepalen van de leerachterstand

De leerachterstand van de leerling is de uitkomst van 1 minus (DLE/DL), waarin:

- DLE de afkorting is van didactische leeftijdseenheden en het aantal maanden onderwijs dat behoort bij het niveau dat de leerling feitelijk heeft bereikt, en
- DL de afkorting van didactische leeftijd en het aantal maanden dat een leerling vanaf groep 3 in de perioden van september tot en met juni was ingeschreven bij een school als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs of een school voor speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra.

Aanvragen en beschikkingen voor bijzondere groepen van leerlingen

Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de Wet kan het bevoegd gezag van een school voor PrO tevens een aanvraag voor toelaatbaarheid tot het PrO bij een Samenwerkingsverband indienen voor een leerling voor wie het zorg- en onderwijsaanbod van het PrO naar het oordeel van dat bevoegd gezag het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die:

- het vmbo bezoekt en op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen:
 - met scores op de criteria in het grensvlak van het leerwegondersteunend onderwijs en het PrO,
 - naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek heeft nadat de beslissing is genomen dat de leerling op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen, of
 - naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek heeft dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs of PrO, dan wel
- beschikt over een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs van een Samenwerkingsverband dan wel een ontwikkelingsperspectief die:
 - voldoet aan het intelligentiequotiëntcriterium of leerachterstandscriterium voor toelating tot het PrO, blijkens gegevens die gebaseerd zijn op screenings- of testinstrumenten, of
 - naar het oordeel van het bevoegd gezag, ongeacht een dergelijk intelligentiequotiënt of een dergelijke leerachterstand, een zodanige problematiek heeft dat toelaatbaarheid tot het PrO geboden is.

Bijlage 3 – Werkwijze RSG Pantarijn Pro

Betrokken deskundigen: Charl Pes (teamleider), Marieke Muurling (orthopedagoog) en Ingena Meines (zorgcoördinator).

Aanmeldingen zijn 15 maart binnen.

(S)Bao (en SO) levert de volgende gegevens aan:

- Onderwijskundig rapport (met plaatsingsadvies), zorggedeelte en/of OPP,
- Overzicht leerlingvolgsysteem
- Onderzoeksrapporten/ verklaringen/ diagnoses

Leerlingen worden op Pantarijn getoetst (indien nodig)

- Drempelonderzoek
- Capaciteitenonderzoek
- 2 sociaal-emotionele vragenlijsten

Ingena schrijft in samenspraak met Marieke de motivatie voor Pro met onderwijsbehoeften: ouders worden uitgenodigd voor ondertekening.

Hiervoor (waarschijnlijk mei) gaat de groslijst (Magister) naar SWV VO als TLV verzoek. Rest van de formaliteiten (melden in BRON) komt daarna, maar voor 1 oktober

Op het niveau van het Samenwerkingsverband wordt in mei en september een overleg georganiseerd om de leerlingen in het grensgebied aan de onderkant- en bovenkant te bespreken.

Bijlage 3 – Werkwijze CSG Het Streek Pro

Betrokken deskundigen: Gerie Haiji (GZ-psycholoog Het Streek PRO), Marc van der Veen (zorgcoördinator) en Hannie Gnodde (teamleider PRO). *Second opinion:* Lyanne Baltussen (GZ-psycholoog Het Streek VMBO).

School doet onderzoek naar toelaatbaarheid.

De leerling wordt uiterlijk 1 maart aangemeld, vervolgens:

- S(B)O levert onderwijskundig rapport of groeidocument of/en OPP + advies VO aan.
- A-Vision doet IQ (NDT voor pro), drempelonderzoek didactisch en 2 sociaal-emotionele vragenlijsten.

Gerie Haiji en Marc van der Veen controleren of de aangemelde leerling voldoet aan de landelijke criteria, *dit zijn de reguliere Pro-leerlingen.*

Indien de leerling niet aan de landelijke criteria voldoet, maar er beargumenteerd kan worden afgeweken, schrijft Gerie de motivatie voor deze leerlingen met onderwijsbehoeften. Ouders worden (centraal, op een avond in juni) uitgenodigd voor ondertekening.

Hiervoor (waarschijnlijk mei) gaat de groslijst (Magister) naar Samenwerkingsverband VO als TLV verzoek.

Rest van de formaliteiten (melden in BRON) komt daarna, maar voor 1 oktober.

Op het niveau van het Samenwerkingsverband wordt in mei en september een overleg georganiseerd om de leerlingen in het grensgebied aan de onderkant- en bovenkant te bespreken.